

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Кафедра режисури та хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о декана факультету культури і мистецтв
доц. Крохмальний Р. О.
«24» лютого 2021 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та методика викладання contemporary dance

(шифр і назва навчальної дисципліни)

циклу Нормативних дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень
(денна та заочна форма навчання)

з галузі знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Хореографія
(назва ОП)

Львів 2021

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Розробник програми: **асистент, аспірант кафедри режисури та хореографії Юлія Юріївна Скиба**

Розроблено та внесено Львівським національним університетом імені Івана Франка, факультет культури і мистецтв кафедрою режисури та хореографії.

Протокол № 8 від «20» січня 2021 р.

Завідувач кафедрою проф. Ф. Стригун
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Схвалено методичною комісією за спеціальність 024 «Хореографія»
(шифр, назва)

Протокол № 9 від «20» січня 2021р.

Голова доц. О. Плахотнюк
(прізвище та ініціали)

(підпис)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання contemporary dance» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр спеціальності Хореографія галузь знань 02 культура і мистецтво.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання contemporary dance» є контемпорарі танець в Україні та за її межами, а також сучасне танцювальне мистецтво країн світу на прикладі відомих танцівників та танцювальних компаній.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія та методика викладання сучасного танцю» «Теорія та методика викладання класного танцю» «Історія образотворчого мистецтва», «Історія хореографії» тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Поняття contemporary dance. Мета та завдання дисципліни «Контемпорарі».

Тема 2. Дихання. Гравітація та вага. Застосування ваги в динаміці та спокої. Основні вагові центри тіла.

Тема 3. Центральний та периферійний фокус уваги.

Тема 4. Методи та способи пластичного існування в просторі та часі. Три рівні просторового положення.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Варіації та форми швидкості: «джо, ха, кью». Побудова ритмічних та аритмічних малюнків.

Тема 6. Партнерінг. Взаємодія з партнером.

Тема 7. Передача ваги. Різномірні підтримки.

Тема 8. Партнерінгова хореографія.

Змістовий модуль 3.

Тема 9. Партер. Специфіка танцю на підлозі, з підлогою.

Тема 10. Хореографія. Структурована партер - імпровізація. Слайди. Застосування техніки Flyin Low та Passing Through.

Тема 11. Імпровізація. Структурована та чиста імпровізація.

Тема 12. Техніка Releasing. Патерн, та його вплив на авторський танцювальний стиль, виконавську техніку.

Змістовий модуль 4.

Тема 13. Імпульс. Ізоляція. Природність руху. Структури для розвитку ідентифікації потужності та природності імпульсів. Вправи на розвиток ізоляційних здібностей тіла танцівника.

Тема 14. Розвиток авторської танцювальної техніки. Розбір поняття «Карта танцю» інтерпретація отриманого завдання для створення хореографії через призму власного досвіду.

Тема 15. Перформас.

Тема 16. Принцип наділення пластики сенсом. Кодування руху. Видатні перформативні роботи XX - XXI століть.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання contemporary dance» є академічне заглиблення в практичне значення сучасного танцювального мистецтва в Україні та світі. Танець посідає значне місце серед культурних та мистецьких надбань та відкриттів людства. Саме контемпорарі танець безперечно збагачує індивідуальне виконання, техніку танцівника мистецького твору, імпровізації, стилю митця; надання студентам поглиблених знань про основні аспекти контемпорарі танцю в Україні та світі; подання полірівневості хореографічного танцювального мистецтва; уміння творчого підходу організації та створення перформативно-хореографічної постановки у відповідному просторі; розвиток у студентів навичок застосування отриманих на заняттях знань у практичній діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення «Теорія та методика викладання contemporary dance» танцю є:

- розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізнити основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії;
- володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- розвивати професійні навички виконавського мистецтва;
- визначити взаємовплив аматорських та професійних хореографічних виконавських технік.
- допомогти студентам усвідомити необхідність професійного підходу до входження в необхідний емоційний стан, як частини виразного засобу сучасної танцювально - виконавської творчості;
- освоїти значення стилістичних особливостей контемпорарі майстерності у танцювальному мистецтві;
- сформувати вміння вибрати і використовувати в роботі над пластичним вираженням образні рішення простору та часу, композиції в цілому.

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання contemporary dance» забезпечує досягнення програмних програмних результатів

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізнити основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин. З них, 56 годин практичних занять; 34 годин самостійної роботи.

Дисципліна «Теорія та методика викладання contemporary dance» є нормативною дисципліною зі спеціальності: 024 Хореографія (бакалавр) денної форми навчання для освітньої програми кафедри, яка викладається в сьомому і восьмому семестрі в обсязі 90 годин, 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основи техніки контемпорарі танцю для удосконалення професійної виконавсько – хореографічної техніки;
- застосування якісних пластично - хореографічних технік у виконавських творах;
- особливості роботи з музичним оформленням а також опцію не використання канонічної музичної складової, а звернення до широкого спектру ритмічних, аритмічних можливостей;
- основні танцювальні принципи та виразні засоби імпрровізації;
- теоретичні та практичні аспекти контактної імпрровізації;
- методологію опрацювання практичного значення техніки - партнерінг ;
- наукову термінологію предмету;

вміти :

- використовувати знання контемпорарі танцю для творчого, професійного самовираження;
- вирішувати проблеми пов'язані з вивченням стилів сучасної хореографії;
- користуватися спеціальними джерелами для пізнання оновлень контемпорарі танцю сьогодення;
- володіти спеціальною технічною термінологією контемпорарі танцю;
- застосовувати знання з даної дисципліни в педагогічній, творчій діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години/ 3 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

3. Рекомендована література

Базова

1. Оскар. Г. Брокетт, Франклін Г. Гілді Історія театру. Літопис. 2014.
2. Бремсер Марта. П'ядесят сучасних хореографів/ 2011 (друге видання)
3. Добротвірська К. А. Айседора Дункан і театральна культура епохи модерну. - Л.: ЛПІТМ і К, 1992.
4. Доріс Хамфі. Мистецтво створення танцю. Нью Джерсі. 1997.
5. Естетика перформативності Еріка Фішер -Ліхте., 2016.
6. Скиба Ю. Марина Абрамович: зв'язок митця та глядача / Ю. Скиба, П. Луньо // Молодий вчений. – 2019. – №10. – С. 96– 99. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/10/22.pdf>
7. Скиба Ю., Луньо П. Мистецтво перформансу – як спосіб життя / Ю. Скиба, П. Луньо // Молодий вчений. – № 11. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/11/61.pdf>
8. Скиба Ю. Руслан Баранов – майстер контактної імпровізації / Ю. Скиба // зб. наук. студ. наук. праць «Культурно-мистецькі ескізи». – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. – С. 95–99. Скиба Ю.Ю. Руслан Баранов -майстер контактної імпровізації PDF
9. Скиба Ю. Світогляд балетмейстера в прояві його хореографічного твору. Науковий керівник – доц. О. Плахотнюк / Ю. Скиба // Хореографічна культура – мистецькі виміри : зб. ст. / [упоряд. О. Плахотнюк]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, кафедра режисури та хореографії, 2019. – Вип. 7. – С. 186–191.
10. Скиба Ю. Ю. Фізичний театр DV8 у контексті розвитку сучасного танцю/ Ю. Скиба // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич. Вип. 35 – С. 57– 63
11. Скиба Ю. Ю. Шлях ексклюзивності танцювальної компанії «Батшева» у культурі сучасного танцю ХХІ століття / Ю. Ю. Скиба // Сучасне хореографічне мистецтво: підгрунття тенденції перспективи розвитку: навч. Метод., посіб. / упоряд. О. Плахотнюк. – Львів : 2020. – Ч. III – С.125–131
12. Скиба Ю.Ю. Перформативно – хореографічне мистецтво як модус розвитку сучасного танцю/ Ю. Ю. Скиба // Мистецтво та мистецька освіта в соціокультурному просторі: матеріали першої всеукраїнської науково - практичної конференції, упор. М. Погребняк. – Бердянськ: 2021. – С. 97–101
13. Скиба Ю. Ю. Каузальність хореографічно – режисерської творчості Віма Вандекейбуса/ Ю. Ю. Скиба // Хореографічна культура – мистецькі виміри : зб. ст. / [упоряд. О. Плахотнюк]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, кафедра режисури та хореографії, 2021. – Вип. 11. – С. 5–9.

Додаткова

14. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс) : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 316 с. [Плахотнюк О.А. статті з монографії Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури pdf](#) Плахотнюк А. [Формирование контемпорари джаз-танца \(contemporary jazz-dance\)](#) / А. Плахотнюк // Сб. науч. статей. Исторические, философские,

политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – Тамбов : Грамота, 2014. – № 5 (43), часть II. – С. 144–147.

15. Plahotnyuk A. Contemporary jazz-dance та його практики в системі хореографічної освіти України / А. Plahotnyuk // Lwowsko-Rzeszowskie Zeszyty Naukowe (Львівсько-Ряшівські наукові зошити) : зб. наук. праць. – Rzeszów – Львів : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. – W. № 1, – – 2013.–S. 261–268. [Plahotnyuk A. Contemporary jazz-dance та його практики в системі хореографічної освіти України PDF](#)

8. BenbMaletic V. Body – Space – Expression. The development of Rudolf Laban's Movement and Dance Concepts. Berlin, New York, Amsterdam: Mouton De Gruyter, 1987.

16. 9. Mannings S. A. Ecstasy and the demon: feminism and nationalism in the dances of Mary Wigman. London: University of California Press, 1993.

17. 10. McDonagh D. Preface. International Dictionary of Modern Dance. Ed.: Taryn Benbow Pfalzgraf with a pref. by Don Mcdonagh. – Detroit ect.: St. James press, cop. 1998. P. VII–IX.

Інформаційні ресурси в інтернеті

18. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/ua/>

19. Львівський національний університет імені Івана Франка- [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lnu.edu.ua/>

20. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

21. Піна Бауш « Ein film von Anne Linsel» <https://www.youtube.com/watch?v=hh8cUsdz1fU>

22. Рудольф Лабан «Documentary raite» <https://www.youtube.com/watch?v=iQUq94KJDYM>

23. Стів Пекстон «Talking dance» <https://www.youtube.com/watch?v=82Od5NM4LI>

24. Фільм «Містер Гага» <https://www.youtube.com/watch?v=BK9AjyxNIJc>

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних танцювальних рухів, вправ, тренажу сучасної пластики, комбінації та хореографічних етюдів та структур.Формою проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються, як аналіз засвоєння вивченого матеріалу, через практичний показ студентом пройдених тем.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

При пропуску практичних занять, лекцій, порушенні навчальної дисципліни (систематичні запізнення на заняття тощо) нараховуються штрафні бали, які віднімаються від семестрового рейтингу.

За активної участі студента в роботі студентського наукового товариства на кафедрі хореографії (виступ з доповідями, виконання науково- чи навчально-

дослідної роботи участь в концертах, конкурсах від кафедри та ін) нараховуються заохочувальні бали, які додаються до семестрового рейтингу.

Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: семестровий іспит, диференційований залік, підсумкове заняття, визначеного відповідно до навчальної програми, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий іспит, диференційований залік чи підсумкове заняття проводиться у форму відкритих уроків (практичний показ студентами вивченого матеріалу: танцювальних рухів, вправ, тренажу сучасної пластики, комбінації та хореографічних етюдів, концертних номерів).

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Модульна контрольна робота оцінюється за 5-ти бальною системою. Основа для визначення оцінки – рівень засвоєння студентами матеріалу, передбаченого освітньо-професійною програмою.

“Відмінно” (А) заслуговує студент, який вірно виконав творчі завдання в межах 90 – 100% поставлених питань та завдань:

- продемонструвавши всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу;
- продемонструвавши вміння відмінно виконувати завдання, що передбачені практичним показом;
- візуалізувавши основи професійної танцювальної лексики;
- демонструючи досконале володіння хореографічними поняттями;
- проявивши творчі здібності в розумінні, викладенні і використанні учбово-програмного матеріалу.

“Добре” (В, С) заслуговує студент, який вірно виконав творчі завдання в межах 75 – 89 % поставлених питань та завдань:

- показав добрі знання навчально-програмного матеріалу курсу;
- добре володіє театральними і хореографічними поняттями; - достатньо повно володіє хореографічними поняттями.

“Задовільно” (D, E) заслуговує студент, який вірно виконав творчі завдання в межах 60 – 74 % поставлених питань та завдань у практичного показу:

- показав достатні знання навчально-програмного матеріалу дисципліни у задовільному обсязі;
- в певному об’ємі знає авторів згаданих на лекціях хореографічних теорій.
- володіє першочерговими поняттями театрально-хореографічного мистецтва.

“Незадовільно”(Х) з можливістю повторного складання заслуговує студент, який виконав творчі завдання в обсязі 35-59 % завдань, передбачених практичним показом:

- показав досить низький рівень знань навчально-програмного матеріалу;

- допускає значні помилки у визначенні основних мистецтвознавчих підходів;
- не орієнтується в значній більшості понять та категорій.

“**Незадовільно**”(XF) з обов’язково повторним курсом заслуговує студент, який виконав творчі завдання в обсязі 1- 34 % завдань, передбачених НМК:

- не володіє об’ємом знань обсязі, що не задовольняє мінімально – необхідному навчально-програмного матеріалу з курсу;
- неприпустимо помиляється в основних поняттях та категоріях курсу; допустив грубі помилки при виконанні НМК, що демонструють нерозуміння сутності обраної спеціальності

4. Засоби діагностики успішності навчання

Система оцінювання знань студентів з курсу «Теорія та методика викладання контемпорарі танцю» складається з поточної та підсумкової форм контролю.

Поточний контроль застосовується до таких форм роботи студентів:

- участь у практичних заняттях;
- самостійна робота.

У повсякденних заняттях самостійне відпрацювання учнями танцювальних рухів дозволяє педагогу оцінити наскільки зрозумілий навчальний матеріал, внести відповідні зміни. Важливим параметром успішного навчання є стійкий інтерес до занять, який проявляється в регулярному відвідуванні занять студентом, стабільному складі групи. Ці показники постійно аналізуються педагогом і дозволяють йому корегувати свою роботу.

Критерії оцінки засвоєння програми є:

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20
- контрольні заміри (модулі): 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30
- іспит: 50% оцінки (за два семестри). Максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		Залік
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	
FX	26-50	2	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>

F	0-25		

Під час навчальних занять застосовується індивідуальна та фронтальна перевірка знань, умінь і навичок студентів, а також підсумкові форми контролю:

- індивідуальна перевірка (передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку);
- фронтальна перевірка (усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми, а також на початку показових занять);
- підсумкова форма контролю – екзамен (практичний показ засвоєного матеріалу).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочому плані дисципліни. Візуальний контроль можна проводити як на практичних, так і на лабораторних заняттях.

Лекції: Передбачають систематичний і послідовний виклад навчального матеріалу. Відвідування лекцій для студентів є бажаним.

Семінарські заняття: Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь в дискусії. При цьому враховуватимуться лише логічно обгрунтовані виступи, власне опонування (альтернативна теза чи спростування поданої), а не фактична підтримка тези виступаючого, змістовне рецензування та коментар чи доповнення, що дійсно сприятиме розгляду проблеми. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за роботу на семінарських заняттях становить **20 балів**.

Принципи оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях. Оцінювання знань студентів на семінарському занятті проводиться за 5-ти бальною системою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від «1» до «5». Позначення «0» виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідготовленість або через відсутність на занятті без поважної причини, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен студент зобов'язаний взяти активну участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру.

Пропущене з поважних причин заняття студент може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою.

Модульний контроль. Упродовж семестру проводяться два модульні контрольні, кожен з яких оцінюється за 15-ти бальною системою. Максимальна кількість балів за цей вид роботи - 30. Решту 20 балів студент може набрати на семінарських заняттях.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав менше 26 балів, то він не допускається до іспиту і вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом на семестр з даної дисципліни. Такий студент має змогу скласти екзамен за талоном № 2, але для цього він повинен виконати передбачене кафедрою завдання.

Методична консультація передбачає наукове та інформаційно-методичне

забезпечення студентів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студента.

Форма підсумкового контролю - іспит. Форма проведення іспиту – практична (перелік екзаменаційного показу затверджується кафедрою і відображається у робочій програмі навчальної дисципліни).

Структура екзаменаційного показу: екзаменаційний показ складається з п'яти частин. Перша – структурований розігрів (5 балів), технічні доріжки (15); третя — комбінаційна структура - партер (15 балів), четверта- соло – етюди (20 балів), п'ята - групова авторська хореографія «Катра танцю».

Письмові роботи: Студенти мають виконати декілька видів письмових робіт (есе, реферат).

Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями *Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.*

Відвідання занять: Студенти повинні відвідати усі практичні, лабораторні, і лекційні заняття курсу (у разі пропуску інформувати викладача вказуючи причину). Дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем в освітніх цілях без права її передачі третім особам). Студенти заохочуються до використання літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при поточній роботі, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому **враховуються:** присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.